

Metodické doporučení

pro žadatele o uznání rovnocennosti vzdělání podle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení se zákonem č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů

01.07.2026

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly MV ČR

Obsah

1. Úvodní část.....	2
2. Zvláštní odborná způsobilost a její uznávání podle zákona o úřednících.....	2
3. Uznávání zahraničního vzdělávání a kvalifikace v ČR, tzv. „Nostrifikace“ – obecně	3
4. Uznávání zahraničního vzdělávání v ČR ve vztahu ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti pro výkon správních činností úředníků územních samosprávných celků.....	4
5. Kontaktní údaje.....	7

1. Úvodní část

Vzdělávání úředníků územních samosprávných celků (dále také „ÚSC“), je upraveno zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o úřednících“), vyhláškou č. 413/2024 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti, zkoušce vstupního vzdělávání a náležitostech osvědčení o vzdělávání úředníků územních samosprávných celků (dále jen „vyhláška č. 413/2024 Sb.“), resp. vyhláškou č. 414/2024 Sb., o rovnocennosti vzdělání úředníků územních samosprávných celků, ve znění vyhlášky č. 480/2025 Sb. (dále jen „vyhláška č. 414/2024 Sb.“).

Zákon o úřednících stanoví úředníkovi povinnost prohlubovat si kvalifikaci účasti na vstupním vzdělávání, průběžném vzdělávání, přípravě a ověření zvláštní odborné způsobilosti, zkoušce vstupního vzdělávání a zkoušce zvláštní odborné způsobilosti. Vedoucí úředníci a vedoucí úřadu jsou povinni prohlubovat si kvalifikaci též vzděláváním vedoucích úředníků.

2. Zvláštní odborná způsobilost a její uznávání podle zákona o úřednících

Zákon o úřednících v § 21 odst. 1 ukládá povinnost zajišťovat správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem, kterým je vyhláška č. 413/2024 Sb., prostřednictvím úředníků, kteří prokázali zvláštní odbornou způsobilost. Výjimečně tyto činnosti může vykonávat úředník, který nemá zvláštní odbornou způsobilost, nejdéle však po dobu 18 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem nebo, splňuje-li podmínky stanovené v § 33 zákona o úřednících (uznání rovnocennosti vzdělání).

Podle § 33 odst. 1 zákona o úřednících povinnost prokázat zvláštní odbornou způsobilost nemá úředník, který získal vzdělání v bakalářských nebo magisterských studijních programech anebo ve vzdělávacích programech vyšších odborných škol, stanovených vyhláškou č. 414/2024 Sb. a podle přechodného ustanovení § 2 této vyhlášky nemá povinnost prokázat zvláštní odbornou způsobilost také úředník, který získal vysokoškolské vzdělání v některém z bakalářských nebo magisterských studijních programů stanovených ve vyhlášce č. 511/2002 Sb., jestliže toto vzdělání získal do dne nabytí účinnosti vyhlášky č. 304/2012 Sb. (tj. do 1. 10. 2012), nebo ve vyhlášce č. 304/2012 Sb., jestliže jeho studium zahájil přede dnem nabytí účinnosti vyhlášky č. 414/2024 Sb. (tj. do 31. 12. 2024).

K uznání rovnocennosti vzdělání ex lege (přímo ze zákona) může dojít pouze za předpokladu, že jsou kumulativně splněny dané podmínky uvedené ve vyhlášce a sice:

- a) získané vzdělání žadatele se doslovně shoduje s výčtem bakalářských či magisterských studijních programů pro konkrétní kvalifikaci, potažmo správní činnost, a to jak v názvu studijního programu, tak v názvu oboru (pouze

u vyhlášek č. 511/2002 Sb. a č. 304/2012 Sb.) a stejně tak v kódu studijního programu, a dále i roku zahájení studia (pouze u vyhlášky č. 414/2024 Sb.).

- b) získané vzdělání žadatele se doslovně shoduje s výčtem vzdělávacích programů vyšších odborných škol pro konkrétní kvalifikaci, potažmo správní činnost, a to jak v názvu vzdělávacího programu, tak v názvu vyšší odborné školy, kódu vzdělávacího programu, tak i roku zahájení studia. K uznání rovnocennosti vzdělání vzdělávacího programu vyšší odborné školy může dojít pouze podle vyhlášky č. 414/2024 Sb., účinné od 1. ledna 2026.

Výše uvedené vyhlášky obsahují pouze studijní a vzdělávací programy českých škol. Uznání rovnocennosti vzdělání ex lege na základě zákona o úřednících je tedy možné pouze u studijních programů českých vysokých škol a u vzdělávacích programů českých vyšších odborných škol, které jsou vymezeny ve vyhlášce účinné v době studia. V případě zahraničních vysokých škol pak lze uznat rovnocennost vzdělání postupem podle zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o uznávání odborné kvalifikace“).

Poznámka:

Uznat rovnocennost vzdělání dle výše uvedeného (obecně) nelze v případě, pokud tak stanoví zvláštní zákon. V případě úředníků ÚSC se jedná o uznání rovnocennosti vzdělání pro zvláštní odbornou způsobilost u správních činností „v územním plánování“ a „ve stavebním řádu a při vyvlastnění“, které neumožňuje zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), a to na základě ustanovení § 30a a § 44, neboť se jedná speciální (přednostní) právní úpravu oproti zákonu o úřednících a zákonu o uznávání odborné kvalifikace.

3. Uznávání zahraničního vzdělávání a kvalifikace v ČR, tzv. „Nostrifikace“ - obecně

Tzv. „nostrifikace“ je proces uznávání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace jako rovnocenného s vysokoškolským vzděláním získaným v České republice.

Uznávání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace v České republice je procedura akademického uznávání jednotlivého konkrétního zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace získané žadatelem, tj. absolventem zahraniční vysoké školy; procedura představuje správní řízení vedené na základě žádosti podané žadatelem, podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Termín kvalifikace v tomto řízení označuje diplom či jinak nazvaný oficiální doklad o dosaženém zahraničním vysokoškolském vzdělání, termín kvalifikace zde neznamená tzv. odbornou způsobilost. V řízení o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace se nejedná o odborné (profesní) uznávání.

Typickým příkladem u úředníků ÚSC je např. stanovená kvalifikace ve stavebním zákoně, kdy úředník musí splňovat kvalifikační předpoklady jednak z hlediska stanoveného typu vzdělání se zaměřením na danou problematiku, kde se dá využít v případě zahraničního studia výše uvedeného nostrifikačního procesu, a vedle toho musí splňovat navíc i stanovenou odbornou způsobilost (kvalifikaci).

Uznávání odborných kvalifikací se řídí zvláštními právními předpisy. Zvláštním právním předpisem pro uznání rovnocennosti vzdělání pro výkon správních činností konaných v rámci územních samosprávných celků je zákon o úřednících a jeho prováděcí právní předpisy.

4. Uznávání zahraničního vzdělávání v ČR ve vztahu ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti pro výkon správních činností úředníků územních samosprávných celků

Zákon o uznávání odborné kvalifikace upravuje obecný systém uznávání odborné kvalifikace, ale nezabývá se již dalšími konkrétními podmínkami, které jsou stanovené zvláštními právními předpisy.

Rovnocennost vzdělání pro správní činnosti, které vykonávají úředníci ÚSC, musí garantovat znalosti ve specifických oblastech veřejné správy. O uznání odborné kvalifikace rozhodují ústřední správní úřady České republiky, do jejichž působnosti správní činnosti náleží, a to na základě předložených podkladů, kterými jsou obsahy vzdělávacích předmětů vztahující se k požadované správní činnosti, obsažené v akreditačním spisu (tzv. standardy správních činností).

Žádost o uznání odborné kvalifikace podle zákona o uznávání odborné kvalifikace žadatel podává písemně u Ministerstva vnitra, odboru veřejné správy, dozoru a kontroly, do jehož působnosti dle zákona o úřednících náleží vzdělávání úředníků územních samosprávných celků. Uchazeč v žádosti uvede kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem (správní řízení na žádost) také správní činnost, pro kterou požaduje uznání rovnocennosti vzdělání. K žádosti přiloží potřebné písemnosti (např. sylaby předmětů vzdělávacích nebo studijních programů, učební osnovy vyučovacích modulů apod.), které osvědčují, že obsah a rozsah vzdělání, o jehož uznání žadatel žádá, jsou rovnocenné zkoušce zvláštní odborné způsobilosti pro danou správní činnost. Z předložených dokladů musí být také zřejmý stupeň dosaženého vzdělání, popř. musí z nich vyplývat délka studia.

Podle § 16 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů se v řízení jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce, ale účastníci řízení mohou jednat a písemnosti předkládat také ve slovenském jazyce. Písemnosti

vyhotovené v cizím jazyce musí být předloženy v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého.

Předložené podklady k uznávání rovnocennosti vzdělání se musí shodovat se Standardsy správních činností uveřejněných na webových stránkách Ministerstva vnitra [Standardsy vzdělávacích programů pro přípravu zvláštní odborné způsobilosti - připravované změny - Ministerstvo vnitra České republiky](#), tzn., že z předložených podkladů musí být zřejmé, že žadatel o uznání rovnocennosti vzdělání absolvoval v rámci svého vzdělání předměty, **které obsahují primárně české právní předpisy**, v obsahu a rozsahu uvedeném ve Standardu pro danou správní činnost.

Podle § 10 zákona o uznávání odborné kvalifikace lze v případě podstatného rozdílu v obsahu vzdělávání (zejména co se týče absence výuky české právní úpravy a jejich specifik) využít za účelem uznání rovnocennosti vzdělání institut kompenzačního opatření, tzn. uchazeč o uznání rovnocennosti vzdělání musí složit rozdílovou zkoušku (popř. absolvovat tzv. adaptační období v podobě výkonu správní činnosti pod dohledem odborně způsobilé fyzické osoby za účelem doplnění znalosti teoretických a praktických oblastí, které jsou součástí obsahu vzdělávání a přípravy vedoucí k vydání dokladu o dosažené kvalifikaci vyžadovaného v České republice a jejichž znalost je nezbytná pro výkon regulované činnosti; součástí adaptačního období může být i další vzdělávání nebo příprava zaměřené na doplnění odborné kvalifikace). Rozdílová zkouška se skládá v rozsahu zkoušky zvláštní odborné způsobilosti, která je pro požadovanou správní činnost stanovena na základě zákona o úřednících.

Po obdržení žádosti Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, zkontroluje, zda žádost a přiložené podklady k uznání rovnocennosti vzdělání podle zákona o uznávání odborné kvalifikace splňují formální požadavky a žádost se svým vyjádřením předá k posouzení ústřednímu správnímu úřadu České republiky (dále také „uznávací orgán“), do jehož působnosti požadovaná správní činnost náleží. Rozhodne-li uznávací orgán, že lze uznat odbornou kvalifikaci zahraničního studia za rovnocennou zkoušce zvláštní odborné způsobilosti pro požadovanou správní činnost, vydá o tom rozhodnutí. V rozhodnutí uznávací orgán kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem a náležitostí stanovených zákonem o uznávání odborné kvalifikace také uvede, pro jakou správní činnost byla rovnocennost vzdělání uznána.

V případě, že uznávací orgán před uznáním odborné kvalifikace požaduje splnění kompenzačního opatření, uvede v rozhodnutí podmínky vykonání adaptačního období a rozdílové zkoušky.

Podle § 10 odst. 1 zákona o uznávání odborné kvalifikace může uznávací orgán před uznáním odborné kvalifikace požadovat, aby uchazeč absolvoval adaptační období anebo složil rozdílovou zkoušku. Uznávací orgán může po uchazeči požadovat splnění pouze jednoho kompenzačního opatření není-li dále v uvedeném zákoně stanoveno jinak.

Podle § 10 odst. 2 zákona o uznávání odborné kvalifikace, po osobě, která získala odbornou kvalifikaci prvního stupně (viz § 4 odst. 5 tohoto zákona) a žádá o uznání odborné kvalifikace, pokud je v České republice požadovaná kvalifikace čtvrtého stupně (viz § 4 odst. 2 tohoto zákona), může uznávací orgán požadovat splnění kompenzačního opatření ve formě adaptačního procesu nebo rozdílové zkoušky, případně adaptačního období a rozdílové zkoušky.

Podle § 10 odst. 3 zákona o uznávání odborné kvalifikace, po osobě, která získala kvalifikaci druhého stupně (viz § 4 odst. 4 tohoto zákona) a žádá o uznání odborné kvalifikace, pokud je v České republice požadovaná kvalifikace pátého stupně (viz § 4 odst. 1 tohoto zákona), může uznávací orgán požadovat splnění kompenzačního opatření ve formě adaptačního období nebo rozdílové zkoušky.

Podle zákona o uznávání odborné kvalifikace, může uznávací orgán požadovat splnění kompenzačního opatření, pokud mimo jiné obsah vzdělávání a přípravy uchazeče, z hlediska teoretických a praktických oblastí uvedených v dokladu o dosažené kvalifikaci uchazeče je podstatně rozdílný od obsahu vzdělávání a přípravy vyžadovaného v České republice. Obsah posuzovaného vzdělání musí být v souladu se Standardy správních činností. Shledá-li uznávací orgán, že podmínky pro uznání rovnocennosti vzdělání nejsou splněny, rozhodne o vykonání kompenzačního opatření, primárně o vykonání rozdílové zkoušky, která je stanovena v rozsahu zkoušky zvláštní odborné způsobilosti pro danou správní činnost.

Rozdílovou zkouškou se rozumí zkouška odborných znalostí, dovedností a schopností uchazeče zaměřená na posouzení schopnosti uchazeče vykonávat danou správní činnost v České republice podle právního řádu ČR. Rozdílová zkouška se koná před uznávacím orgánem. Uznávací orgán stanoví seznam oblastí, jejichž znalost je nezbytná pro výkon správní činnosti a které nejsou podle předložených dokladů součástí odborné kvalifikace uchazeče. Tyto oblasti mohou zahrnovat jak teoretické, tak i praktické dovednosti požadované pro výkon dané správní činnosti.

Uznávací orgán v rozhodnutí stanoví podmínky výkonu rozdílové zkoušky, a to oblasti, které budou předmětem rozdílové zkoušky a průběh a způsob hodnocení rozdílové zkoušky.

Uznávací orgán (v součinnosti s Institutem pro veřejnou správu Praha) zajistí, aby měl uchazeč možnost absolvovat rozdílovou zkoušku ve lhůtě do 6 měsíců ode dne vydání rozhodnutí, kterým bylo o vykonání rozdílové zkoušky rozhodnuto. K tomuto účelu se ustanoví zkušební komise.

Rozdílová zkouška má shodně se zkouškou zvláštní odborné způsobilosti písemnou a ústní část. Rozdílová zkouška se skládá v českém jazyce a její obsah zohledňuje skutečnost, že uchazeč je osobou kvalifikovanou k výkonu požadované správní činnosti.

Zkušební komise následně vyhodnotí, zda uchazeč v rozdílové zkoušce prospěl či neprospěl. Uchazeč ve zkoušce prospěl, pokud prokáže znalosti a dovednosti

požadované pro výkon dané správní činnosti. V takovém případě následně uznávací orgán uzná odbornou kvalifikaci uchazeče.

Náklady spojené s provedením rozdílové zkoušky hradí uchazeč a nesmí přesáhnout výši 6 500 Kč.

Odborně způsobilým k výkonu správní činnosti v České republice se žadatel stává až dnem nabytí právní moci rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o uznání rovnocennosti vzdělání.

5. Kontaktní údaje

Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy dozoru a kontroly
Náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

e-mail: posta@mv.gov.cz, odbordk@mv.gov.cz

tel: 974 811 111 – spojovatelka

tel. 974 816 411 – sekretariát odboru veřejné správy, dozoru a kontroly

ID DS: 6bnaawp